

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 26 stycznia 2018 roku

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej **Sąd ustalił następujący stan faktyczny.**

Oskarżony W. K. (1) prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) spółka cywilna W. i W. K. (2), której przedmiotem była sprzedaż towarów różnego rodzaju. Z tego tytułu W. K. (1) był podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych i z tego tytułu był zobowiązany do rozliczenia z Urzędem Skarbowym dochodów uzyskanych w poprzednim roku podatkowym do końca kwietnia kolejnego roku.

dowód: zawiadomienie o popełnieniu czynu zabronionego – k. 1; zeznanie PIT-36 L za rok 2011 – k. 33 – 36; wydruk danych rejestracyjnych – k. 105

28 grudnia 2007 roku W. K. (1) zawarł warunkową umowę sprzedaży dotyczącą działek nr (...), objętych księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kartuzach, a następnie w wykonaniu tejże warunkowej umowy sprzedaży doszło do przeniesienia własności działki nr (...) mającej się wydzielić z nieruchomości kw nr (...) jak wyżej.

dowód: akt notarialny z dnia 28 grudnia 2007 roku rep. A nr 10653/2007 – k. 27 – 29; akt notarialny z dnia 14 marca 2008 roku rep. A nr 2080/2008 – k. 24 – 26

Działka nr (...) została podzielona m.in. na następujące działki, wszystkie sprzedane w 2011 roku:

- działkę nr (...) obszaru 0.12.65 ha, nr 31/25 obszaru 0.12.71 ha oraz udziału 2/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha, położone w K. – sprzedane 1 marca 2011 roku,

- działkę nr (...) obszaru 0.12.96 ha, nr 31/34 obszaru 0.11.05 ha, nr 31/35 obszaru 0.10.37 ha, udziału 3/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 3/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha, położone w K. – sprzedane 13 czerwca 2011 roku,

- działkę nr (...) obszaru 0.11.05 ha, udziału 1/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 1/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha, położone w K. – sprzedane 13 czerwca 2011 roku,

- działkę nr (...) obszaru 0.11.33 ha, udziału 1/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 1/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha, położone w K. – sprzedane 30 czerwca 2011 roku,

- działkę nr (...) obszaru 0.11.61 ha, udziału 2/12 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha oraz udziału 2/24 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha, położone w K. – sprzedane 7 lipca 2011 roku

dowód: akt notarialny z dnia 1 marca 2011 roku rep. A nr 904/2011 – k. 9 – 11; akt notarialny z dnia 13 czerwca 2011 roku rep. A nr 2631/2011 – k. 12 – 14v; akt notarialny z dnia 13 czerwca 2011 roku rep. A nr 2637/2011 – k. 15 – 17; akt notarialny z dnia 30 czerwca 2011 roku rep. A nr 3029/2011 – k. 18 – 20v; akt notarialny z dnia 7 lipca 2011 roku rep. A nr 4357/2011 – k. 21 – 23v; częściowo wyjaśnienia oskarżonego – k. 119v - 120; pisemne wyjaśnienia oskarżonego – k. 52v

W dniu 30 kwietnia 2012 roku w K. oskarżony W. K. (1) jako podatnik podatku dochodowego podał nieprawdę w złożonym w Urzędzie Skarbowym w K. zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) wg wzoru PIT-36L za rok podatkowy 2011, poprzez nie wykazanie dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych ze sprzedaży wyżej opisanych działek, przez co uszczuplił podatek dochodowy w wysokości 42.703,00 zł.

dowód: deklaracja PIT 36-L za 2011 rok – k. 33 – 36; zawiadomienie o popełnieniu czynu zabronionego – k. 1; decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 28 października 2016 roku – k. 2 – 6; zestawienie dochodów podatnika – k. 59, 104; analiza z dnia 8 maja 2017 roku – k. 60 – 61v; częściowo wyjaśnienia oskarżonego – k. 119v - 120

Oskarżony W. K. (1) złożył wniosek o rozłożenie na raty zaległości w postaci uszczuplonego podatku dochodowego wraz z odsetkami. Decyzją z dnia 26 lipca 2017 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w K. rozłożył na 24 raty zaległy podatek dochodowy od osób fizycznych wraz z należnymi odsetkami za zwłokę.

dowód: wniosek o rozłożenie na raty – k. 66 – 66v, 70 – 70v; decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 26 lipca 2017 roku – k. 72 – 74v

W. K. (1) spłaca przedmiotową zaległość, do zapłaty pozostała kwota 42.040,18 zł.

dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k. 119v - 120; lista zaległości wraz z odsetkami – k. 30, 37, 47, 58, 79, 101; wydruk zaległości – k. 69

W. K. (1) ma 42 lata, posiada wykształcenie wyższe, z zawodu jest ekonomistą. Jest żonaty, ma dwoje dzieci w wieku 17 i 14 lat. Obecnie, od około 2 – 3 lat, nie osiąga dochodów. Jest właścicielem mieszkania w S. oraz działek rolnych w K. obciążonych hipotecznie. W. K. (1) nie był dotychczas karany sędownie. Był karany za wykroczenia skarbowe.

dowód: dane osobopoznawcze oskarżonego – k. 119; odpisy wyroków – k. 55 – 56v; karta karna – k. 57, 77, 106; wykaz ksiąg wieczystych – k. 80 – 81; wydruk z ksiąg wieczystych – k. 83 – 97v

W. K. (1) w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do zarzucanego czynu i oświadczył, że nie zrozumiał przedstawionego mu zarzutu.

wyjaśnienia oskarżonego – k. 51v

W. K. (1) na etapie postępowania przygotowawczego złożył także pisemne wyjaśnienia, jako załącznik do protokołu, w których wyjaśnił, że sprzedaż działek w miejscowości K. została na nim wymuszona poprzez 4-letnią kontrolę i postępowanie (...), które finalnie zakończyło się umorzeniem. Wyjaśnił, że od 2011 roku do 2014 roku prowadzone były postępowania wraz z całkowitym zablokowaniem mu możliwości prowadzenia działalności oraz możliwości zarobkowania. Miało to miejsce poprzez zablokowanie jego nieruchomości, rachunków bankowych, zastawy na udziałach oraz doprowadzenie przez cały ten okres do braku środków do życia. Wszystkie te zabezpieczenia miały miejsce tylko na podstawie domniemań (...), a kwoty zablokowane oskarżonemu były na poziomie 400.000 zł. Dalej oskarżony wyjaśnił, że wszystkie te działania sprawiły, że był zmuszony do pilnego sprzedawania czegokolwiek po bardzo niskiej cenie, aby móc wyżywić rodzinę. Wydaje mu się, że jest to wystarczający powód, aby w tej sytuacji gdy (...) współpracujący z US mógłby wziąć pod uwagę, do jakiego stanu doprowadził swojego podatnika i przystać na jego propozycję. Oskarżony wyraził chęć polubownego załatwienia sprawy poprzez podpisanie ugody i rozłożenie na raty należności głównej na okres 4 lat oraz anulowanie odsetek. Ta kwota w porównaniu do jego strat materialnych oraz psychicznych jest w jego ocenie naprawdę minimalna.

wyjaśnienia oskarżonego – k. 52 – 52v

W postępowaniu sądowym oskarżony W. K. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego czynu i oświadczył, że nie zrobił tego umyślnie. Wyjaśnił, że jego sytuacja od 2010 roku spowodowana była bardzo trudną sytuacją finansową i organizacyjną z uwagi na fakt, iż od 2010 roku była przeprowadzana u niego kontrola (...) na zlecenie US w K., która trwała ponad 4 lata, w której oskarżony był o posiadanie środków niewiadomego pochodzenia w kwocie 800.000zł. W czasie kontroli nie patrząc na jego wyjaśnienia zostały dokonywane zajęcia jego rachunków bankowych, w tym jego prywatnych oraz firm, w których był udziałowcem. W związku z tym wszystkie działalności musiał pozamykać, jednocześnie zwalniając około 15 pracowników. Miało to całkowity wpływ na jego sytuację finansową, został odcięty od środków do życia. Zostały zajęte jego nieruchomości hipotekami przymusowymi oraz

zajęcia udziałów w spółkach w których był udziałowcem. Spowodowało to totalny paraliż jakichkolwiek działalności oraz brak możliwości zatrudnienia, gdyż po złożonej ofercie jego aplikacji na prace, gdy pracodawca dowiedział się, że jest w tak trudnej sytuacji nie udało się uzyskać zatrudnienia. Efektem tego było to, że nie złożył deklaracji o których nawet miał błędne spostrzeżenie, ponieważ był zmuszony do sprzedaży jakichkolwiek nieruchomości, które jeszcze nie były zajęte, aby mieć środki na życie i zapewnienie jakiegokolwiek bytu rodzinie. Dalej wyjaśnił, że jego żona wtedy nie pracowała. Był jednocześnie przekonany, że uda mu się sprawę z (...) wyjaśnić w ciągu najbliższego roku i z uzyskanych środków ze sprzedaży i gdyby zwolniono mu jakieś środki na rachunkach, planował nabyć inną nieruchomość mieszkalną, co jak mu wiadomo zezwoliliby na możliwość nieodprowadzania podatku od sprzedaży. To było jego głównym przesłaniem, a nie zła wola tudzież oszukania czegokolwiek czy uszczuplenia podatku. Oskarżony wyjaśnił również, że po 4 latach kontroli UKSu po wielokrotnych zajęciach rachunków oraz udziałów na wielotysięczne kwoty po 4 latach wygrał całą sprawę z (...) dzięki współpracy z Izbą Skarbową w G. i (...) umorzył postępowanie, uznając go niewinnym zarzucanych czynów. Niestety krzywd których był ofiarą nie jest w stanie do dzisiaj się z tego wygrzebać. Wyjaśnił, że jak widać z materiałów dowodowych wynika, iż to on złożył wniosek z uwagi że uzyskał informacje o nakazie zapłaty. Przyszedł do US, aby rozłożyć zadłużenie na raty i z tego wywiązuje się około 6 miesięcy. Korzysta z pomocy małżonki oraz firmy w której małżonka jest udziałowcem, aby pozyskać te środki. Przeglądając akta zauważył karteczkę na okładce akt, iż nie stawia się na wezwania, co uważa za bzdurę. Nie unika kontaktu z pracownikami US i stara się stawić na wszelkie wezwania. Dodał, że po jego ostatnim spotkaniu w US gdzie uzyskał informację, że sprawa trafi do Sądu było spowodowane tym, iż nie przyjął kary, mandatu proponowanego przez pracownika US, a proponowana kara którą mu proponowano była w kwocie 4000zł. Powiedział, że nie stać go na zapłatę jednorazowo takiej kwoty. Nie wie, skąd proponowana kwota mogła się wziąć - skoro nie jest w stanie zapłacić 4000zł, to tym bardziej nie jest w stanie zapłacić 9000zł. Dalej oskarżony wyjaśnił, że nie czuje się winny, miał taką sytuację. Do tej sytuacji, w której się znalazł doprowadził (...) i US. Tamte sprawy dotyczyły kwoty ponad 300000zł. Na początku było to nawet 560000zł. Nie pamięta, czy składał (...) w 2011 roku. Miał nadzieję, że środki ze sprzedaży nieruchomości przeznaczy na mieszkanie. Dokonał 5 transakcji opisanych w a/o. Nie pamięta, czy w 2011 roku zbywał jakieś inne nieruchomości albo prawa majątkowe. Przez te zajęcia nie miał możliwości zaciągnięcia kredytów. Od około pół roku spłaca uszczuplony podatek. Do tej pory spłacił 5 czy 6 rat po ok. 1020 zł – spłaca to od około pół roku. Ma to rozłożone na raty na okres 2 lat. Ostatnia rata jest bardzo wysoka, ale ma nadzieję, że uda mu się uzyskać kolejne rozłożenie na raty. Oskarżony W. K. (1) wyjaśnił również, że miał świadomość, że ma jakiś czas na przeznaczenie tych środków ze sprzedaży na cele mieszkaniowe. Po dwóch latach kontroli nie miał możliwości zarobkowania i nie przypomniał sobie, że jest taki obowiązek. Gdy zapadła decyzja w 2016 roku, miał taką sytuację mieszkaniową, że nie zawsze odbierał korespondencje. Wiedział już wtedy, że i tak nie uniknie tego podatku. Nie miał świadomości, że nie skorygowanie deklaracji będzie takim problemem, skoro ma obowiązek złożyć taką deklarację, skoro ma do zapłacenia podatek. Nie jest to jego zła wola, tylko nieświadomość prawa. Nie wiedział, że ma złożyć taką deklarację, przyznał się, że jest winny urzędowi i to zwraca. Nie sądził, że nie złożenie dokumentów może mieć aspekt karny. Jest cały czas w kontakcie z US. Oskarżony oświadczył, że ma ogromne problemy z płaceniem tych rat, stara się współpracować z US. Chciałby uniknąć tej kary. Nie była to jego zła wola. Po odczytaniu pisemnych wyjaśnień z etapu postępowania przygotowawczego oskarżony oświadczył, że złożył takie wyjaśnienie. Nie wspomniał, że środki ze sprzedaży chciał przeznaczyć na inne cele mieszkaniowe. W tamtej kontroli sam (...) potwierdza, że działał na zasadzie domniemań.

wyjaśnienia oskarżonego – k. 119v - 120

Przechodząc do **oceny dowodów** przeprowadzonych w toku niniejszego postępowania, należy w pierwszej kolejności odnieść się do wyjaśnień oskarżonego W. K. (1).

Sąd odmówił wiarygodności wyjaśnieniom W. K. (1) w zakresie, w jakim nie przyznawał się on do popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu. Wyjaśnienia te Sąd ocenił jako przyjętą przez niego linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności za zarzucany mu aktem oskarżenia czyn. Stały one bowiem w sprzeczności ze zgromadzonymi w przedmiotowej sprawie dowodami, którym Sąd przydał walor wiarygodności.

Niekwestionowaną przez oskarżonego okolicznością w niniejszej sprawie był fakt, że w 2011 roku dokonał on odpłatnego zbycia działek położonych w K. (szczegółowo opisanych wyżej) i że owo odpłatne zbycie nastąpiło przed

upływem 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w jakim nastąpiło ich nabycie, to jest od 2008 roku. Oskarżony W. K. (1) tej okoliczności w swoich wyjaśnieniach złożonych przed Sądem na rozprawie w dniu 26 stycznia 2018 roku nie kwestionował i znajduje ona odzwierciedlenie w aktach notarialnych figurujących w aktach sprawy. Nie zasługują jednakże na uwzględnienie wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie, gdzie twierdzi on, iż podał nieprawdę w deklaracji PIT 36-L za 2011 roku nieumyślnie i że miał błędne spostrzeżenie co do ujawnienia sprzedaży przedmiotowych działek w złożonej deklaracji. Wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie stanowią jedynie próbę ekskulpacji przez oskarżonego od zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu i próbę wykazania że działał nieumyślnie, co prowadziłoby do uwolnienia go od odpowiedzialności karnoskarbowej za przestępstwo skarbowe. Jednakże Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego w tej mierze, gdyż nawet co do tej okoliczności są one wewnętrznie sprzeczne. Z jednej strony bowiem oskarżony twierdzi, że nie wiedział, że ma złożyć taką deklarację i że obecnie spłaca zaległości Urzędowi Skarbowemu, tylko dlatego że jest te kwoty winien i nie wiedział o aspekcie karnoskarbowym sprawy, z drugiej zaś – że wiedział że nie uniknie tego podatku i że ma obowiązek złożyć taką deklarację. Skoro zatem oskarżony wiedział, że ma obowiązek złożyć deklarację PIT 36-L i ujawnić w niej odpłatne zbycie nieruchomości, a tego nie uczynił, to oznacza że w złożonej deklaracji PIT 36-L za 2011 roku podał nieprawdę, co doprowadziło do uszczuplenia należnego podatku dochodowego od osób fizycznych. Nadto podkreślić należy, że oskarżony miał możliwość złożenia skorygowanej deklaracji PIT 36-L, czego również nie uczynił.

Sąd obdarzył wiarą wyjaśnienia oskarżonego W. K. (1) co do tego, iż dokonał on sprzedaży działek położonych w miejscowości K. opisanych wyżej w 2011 roku, że złożył wniosek o rozłożenie na raty zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, jak również co do okoliczności, iż od około pół roku spłaca uszczuplony podatek.

Za wiarygodne Sąd uznał w zasadniczej części dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, to jest dokument w postaci zawiadomienia o popełnieniu czynu zabronionego, decyzję Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 28 października 2016 roku (określającą zaległość podatkową W. K. (1) - Sąd analizując jej treść w pełni podziela zawarte tam stanowisko określające zobowiązania podatkowe w zakresie podatku dochodowego za rok 2011, jak i sposób jego ustalenia i wyliczenia), kserokopie aktów notarialnych figurujące w aktach sprawy, informacje co do stanu zaległości podatkowych (listy zaległości), kartę karną, odpisy wyroków, zestawienie dochodów podatnika, analizę z 8 maja 2017 roku, wnioski o rozłożenie na raty, decyzję Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 26 lipca 2017 roku, wykaz ksiąg wieczystych, wydruk z ksiąg wieczystych oraz wydruk danych rejestracyjnych, albowiem treść powyższych dokumentów nie była przez strony kwestionowana, a zostały one sporządzone przez właściwe organy, w zakresie ich kompetencji. Nadto dokumenty te w pełni korespondują z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie i w powiązaniu ze sobą składają się na ustalony w sprawie stan faktyczny, dlatego Sąd dał im wiarę.

Za wiarygodną Sąd uznał deklarację PIT 36-L za rok 2011, w zakresie w jakim dokumentowała fakt złożenia przez W. K. (1) jako podatnika takiej treści deklaracji, nie dając zaś wiary prawdziwości zawartych w niej informacjom w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych.

Sąd zważył, co następuje.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego ani sprawstwo, ani wina oskarżonego nie budzi najmniejszych wątpliwości.

W. K. (1) stanął pod zarzutem tego, że w dniu 30 kwietnia 2012 roku w K., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności jako podatnik podatku dochodowego podał nieprawdę w złożonym w Urzędzie Skarbowym w K. zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) wg wzoru PIT-36L za rok podatkowy 2011, poprzez nie wykazanie dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i prawa majątkowych ze sprzedaży:

- w dniu 01.03.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.12.65 ha, nr 31/25 obszaru 0.12.71 ha oraz udziału 2/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha położonych w K.,

- w dniu 13.06.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.12.96 ha, nr 31/34 obszaru 0.11.05 ha, nr 31/35 obszaru 0.10.37 ha, udziału 3/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 3/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha położonych w K.,

- w dniu 13.06.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.11.05 ha, udziału 1/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 1/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha położonych w K.,

- w dniu 30.06.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.11.33 ha, udziału 1/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 1/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha położonych w K.,

- w dniu 07.07.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.11.61 ha, udziału 2/12 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha oraz udziału 2/24 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha położonych w K.,

przez co uszczuplił podatek dochodowy w wysokości 42.703,00 zł, co stanowi naruszenie art. 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz. U. z 2016r., poz. 2032 ze zm.), to jest czynu z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Sąd natomiast wyrokiem z dnia 26 stycznia 2018 roku uznał go w ramach zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, za winnego tego, że w dniu 30 kwietnia 2012 roku w K. jako podatnik podatku dochodowego podał nieprawdę w złożonym w Urzędzie Skarbowym w K. zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) wg wzoru PIT-36L za rok podatkowy 2011, poprzez nie wykazanie dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i prawa majątkowych ze sprzedaży:

- w dniu 01.03.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.12.65 ha, nr 31/25 obszaru 0.12.71 ha oraz udziału 2/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha położonych w K.,

- w dniu 13.06.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.12.96 ha, nr 31/34 obszaru 0.11.05 ha, nr 31/35 obszaru 0.10.37 ha, udziału 3/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 3/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha położonych w K.,

- w dniu 13.06.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.11.05 ha, udziału 1/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 1/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha położonych w K.,

- w dniu 30.06.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.11.33 ha, udziału 1/12 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha oraz udziału 1/6 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha położonych w K.,

- w dniu 07.07.2011 roku działki nr (...) obszaru 0.11.61 ha, udziału 2/12 części w działce nr (...) obszaru 0.07.12 ha oraz udziału 2/24 części w działce nr (...) obszaru 0.20.05 ha położonych w K.,

przez co uszczuplił podatek dochodowy w wysokości 42.703,00 zł, co stanowi naruszenie art. 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz. U. z 2016r., poz. 2032 ze zm.), to jest czynu z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s., przy czym na rozprawie w dniu 26 stycznia 2018 roku Sąd na podstawie art. 399 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. uprzedził strony o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu na czyn z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s.

Art. 56 § 1 k.k.s. stanowi, iż „podatnik, który składając organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi deklarację lub oświadczenie, podaje nieprawdę lub zataja prawdę albo nie dopełnia obowiązku zawiadomienia o zmianie objętych nimi danych, przez co naraża podatek na uszczuplenie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie”. Z kolei §2 tegoż przepisu stanowi, iż „jeżeli kwota podatku narażonego na uszczuplenie jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w §1, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych”.

W niniejszej sprawie znajduje zastosowanie ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2008 roku, albowiem zbywaną nieruchomości, podzieloną na poszczególne działki i zbytą umowami z 2011 roku, W. K. (1) nabył na podstawie umowy sprzedaży z 2008 roku.

Zgodnie z art. 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu na dzień 31 grudnia 2008 roku, od dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) podatek dochodowy wynosi 19 % podstawy obliczenia podatku. Podstawą obliczenia podatku, o której mowa w ust. 1, jest dochód stanowiący różnicę pomiędzy przychodem z odpłatnego zbycia nieruchomości lub praw określonym zgodnie z art. 19, a kosztami ustalonymi zgodnie z art. 22 ust. 6c i 6d, powiększoną o sumę odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 22h ust. 1 pkt 1, dokonanych od zbywanych nieruchomości lub praw. W przypadku odpłatnego zbycia w drodze zamiany nieruchomości lub praw określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) dochód ustala się u każdej ze stron umowy na zasadach, o których mowa w ust. 2. Podatek jest płatny w terminie złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45, za rok podatkowy, w którym nastąpiło odpłatne zbycie. Dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) nie łączy się z dochodami (przychodami) z innych źródeł. Przepisy ust. 1-4 nie mają zastosowania, jeżeli:

- 1) budowa i sprzedaż budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych oraz sprzedaż gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów są przedmiotem działalności gospodarczej podatnika,
- 2) przychód ze sprzedaży nieruchomości i praw stanowi przychód z działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu art. 14 ust. 2 pkt 1.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 w/w ustawy, w brzmieniu na dzień 31 grudnia 2008 roku, podatnicy są obowiązani składać urzędом skarbowym zeznanie, według ustalonego wzoru, o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym, w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.

Natomiast art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a-c w/w ustawy, w brzmieniu na dzień 31 grudnia 2008 roku, stanowi, że źródłami przychodów są m.in. odpłatne zbycie, z zastrzeżeniem ust. 2:

- a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
- b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- c) prawa wieczystego użytkowania gruntów - jeżeli odpłatne zbycie nie następuje w wykonaniu działalności gospodarczej i zostało dokonane w przypadku odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych określonych w lit. a)-c) - przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy - przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się do każdej z osób dokonującej zamiany.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, co następuje. Poza sporem pozostaje, że w 2011 roku W. K. (1) dokonał odpłatnego zbycia nieruchomości w postaci opisanych wyżej działek położonych w K. i że zbycie to miało miejsce przed upływem 5 lat od końca roku kalendarzowego, w jakim nastąpiło ich nabycie (to jest od 2008 roku). W takim przypadku art. 30e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nakłada na podatnika obowiązek odprowadzenia podatku dochodowego od odpłatnego zbycia nieruchomości. W realiach niniejszej sprawy okoliczność odpłatnego zbycia nieruchomości położonych w K. winna być ujawniona w deklaracji PIT 36-L za rok podatkowy 2011, czego nie dopełniono. Stosowne zeznanie winno być złożone do 30 kwietnia 2012 roku. Zeznanie takie zostało przez W. K. (1), reprezentowanego przez pełnomocnika, złożone 30 kwietnia 2012 roku w Urzędzie Skarbowym w K., jednakże nie ujawniono w nim faktu odpłatnego zbycia przedmiotowych działek w roku podatkowym 2011.

W. K. (1) winien był w takiej sytuacji złożyć korektę zeznania, czego również nie uczynił.

W ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, iż W. K. (1) złożył nierzetelną deklarację PIT 36-L za rok podatkowy 2011, zawierającą nieprawdziwe dane, to jest nie ujawniającą faktu odpłatnego zbycia działek położonych w K. w roku podatkowym 2011 i podatku należnego z tytułu tych sprzedaży, a więc w tym zakresie oskarżony podał nieprawdę przed właściwym Urzędem Skarbowym, a w konsekwencji uszczuplił podatek dochodowy w łącznej kwocie 42.703,00 złotych. Tym samym oskarżony W. K. (1) wypełnił swoim zachowaniem znamiona przedmiotowe typu czynu zabronionego określone w art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s. Art. 56 § 1 k.k.s. penalizuje bowiem typ podstawowy oszustwa podatkowego, zaś w art. 56 § 2 k.k.s. spenalizowany jest typ uprzywilejowany z uwagi na kwotę podatku narażonego na uszczuplenie.

Sąd podziela w tym zakresie stanowisko wyrażone przez Trybunał Konstytucyjny na gruncie art. 56 k.k.s, iż podanie nieprawdy polega na przedstawieniu organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi okoliczności niezgodnych z rzeczywistością, istotnych z punktu widzenia danego typu podatku w kontekście elementów mających znaczenie dla ustalenia istnienia tego zobowiązania podatkowego oraz wskazania jego wysokości. Trafnie wskazuje Trybunał Konstytucyjny, że zwrot „podaje nieprawdę” odnosi się do treści deklaracji lub oświadczenia, a konkretnie przedstawianych w tych dokumentach danych dotyczących okoliczności istotnych z punktu widzenia ustalenia istnienia oraz określenia wysokości zobowiązania podatkowego. Z punktu widzenia znamienia „podaje nieprawdę” istotne są dwa elementy: po pierwsze, kwestia rzetelności podawanych w deklaracji lub oświadczeniu danych, a więc odzwierciedlenia przez podatnika w tych dokumentach danych zgodnych z faktami; po wtóre, zagadnienie właściwej kwalifikacji pewnych okoliczności, które rzeczywiście wystąpiły z punktu widzenia ich znaczenia dla ustalenia istnienia oraz wysokości zobowiązania podatkowego. Ustawodawca wymaga bowiem od podatnika nie tylko przedstawienia w deklaracji lub oświadczeniu danych zgodnych z rzeczywistością, a więc przedstawienia ich w sposób rzetelny, lecz także dokonania określonej „kwalifikacji” tych danych z punktu widzenia konstrukcji danego rodzaju podatku. Oba elementy składają się na pojęcie „podanie nieprawdy”, które może objawiać się albo podaniem w deklaracji lub oświadczeniu danych w sposób nierzetelny, a więc niezgodnie z rzeczywistością, albo na przedstawieniu w deklaracji lub oświadczeniu danych w sposób rzetelny, tj. zgodnie z rzeczywistością, lecz przy jednoczesnym przyjęciu ich niewłaściwej kwalifikacji z punktu widzenia regulacji odnoszących się do danego typu podatku. Trafnie wskazuje Trybunał Konstytucyjny, że oba wskazane wyżej elementy obowiązku podatnika w zakresie złożenia deklaracji lub oświadczenia, a więc zarówno powinność podania prawdziwych, rzetelnych faktów, jak i powinność dokonania właściwej ich kwalifikacji z punktu widzenia elementów konstrukcyjnych danego typu podatku, „składają się na pojęcie podania nieprawdy w deklaracji lub oświadczeniu” (wyroku TK z dnia 12 września 2005 r., SK 13/05, OTK-A 2005, nr 8, poz. 91).

W niniejszej sprawie W. K. (1) podał nieprawdę w złożonej deklaracji PIT 36-L za rok podatkowy 2011 poprzez podanie nierzetelnie faktów podlegających ujawnieniu i niewskazanie dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych ze sprzedaży nieruchomości położonych w K., czym wypełnił znamiona strony przedmiotowej czynu z art. 56 § 2 k.k.s w zw. z art. 56 § 1 k.k.s.

Oskarżony W. K. (1) wypełnił również znamię strony podmiotowej zarzucanego mu przestępstwa skarbowego, albowiem dopuścił się go umyślnie, w postaci zamiaru bezpośredniego. Należy bowiem zważyć, że określone w art. 56 § 1–3 k.k.s. typy oszustwa podatkowego mają charakter umyślny. Trafnie wskazuje się w orzecznictwie, że „przestępstwo z art. 56 k.k.s. można popełnić jedynie umyślnie (art. 4 § 1 i 2 k.k.s.)” (postanowienie SN z dnia 23 lutego 2006 r., III KK 267/05, LEX nr 180799; uzasadnienie wyroku TK z dnia 12 września 2005 r., SK 13/05, OTK-A 2005, nr 8, poz. 91). Jak słusznie wskazano w komentarzu do kodeksu karnego skarbowego pod redakcją P. K., kryminalizacja obejmuje jedynie zachowania umyślne, których istotą jest to, że podatnik, podając nieprawdę lub zatajając prawdę, ma świadomość niezgodności przedstawianych przez siebie danych z rzeczywistością lub nieprawidłowości ich prawnopodatkowej kwalifikacji.

Nie ulega wobec tego wątpliwości, iż zachowanie oskarżonego było celowe i świadome. W. K. (1) wiedział, że ma obowiązek odprowadzenia podatku od sprzedaży nieruchomości, na co wskazuje ta część jego wyjaśnień złożonych na

rozprawie w dniu 26 stycznia 2018 roku, iż wiedział że nie uniknie tego podatku i ma obowiązek złożenia stosownej deklaracji. Świadomość takiej powinności oskarżony W. K. (1) zatem miał, wiedział również że ma możliwość złożenia korekty deklaracji PIT 36-L. To że po 2 latach kontroli w innej sprawie skarbowej nie przypomniał sobie, że ciąży na nim taki obowiązek, świadczy o zaniechaniu z jego strony, nie zaś, jak twierdzi, o niezajomości prawa i nieumyślności działania. Oskarżony zdawał sobie sprawę jaki obowiązek na nim ciąży, wiedział jakie na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych istnieją zwolnienia przedmiotowe od podatku dochodowego, wiedział że nie uniknie podatku. Dlatego też Sąd uznał, że działanie oskarżonego W. K. (1) było umyślne i to w formie zamiaru bezpośredniego.

Natomiast kwota uszczuplonego działaniami oskarżonego podatku dochodowego, tj. kwota 42.703,00 zł. jest kwotą małej wartości w rozumieniu art. 53 § 14 k.k.s.

Reasumując, oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe czynu z art. 56 § 2 k.k.s.

Zdaniem Sądu oskarżyciel niezasadnie ujął zachowanie oskarżonego W. K. (1) w ramach art. 6 § 2 k.k.s., albowiem swoich zachowań oskarżony nie dopuszczał się w krótkich odstępach czasu i przy wykorzystaniu tej samej sposobności lub w wykonaniu tego samego zamiaru, dlatego też Sąd zmienił kwalifikację przypisanego oskarżonemu czynu, poprzez eliminację art. 6 § 2 k.k.s. w stosunku do czynu zarzucanego, o czym uprzedził strony na rozprawie w dniu 26 stycznia 2018 roku. Oskarżony bowiem jako podatnik podatku dochodowego podał nieprawdę w złożonym zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za rok podatkowy 2011, nie wykazując dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych ze sprzedaży, jednakże było to jednorazowe zachowanie (nie zaś jak chce art. 6 § 2 k.k.s. – dwa lub więcej zachowań), bowiem wszystkie transakcje sprzedaży miały miejsce w 2011 roku, zatem winny być ujawnione w deklaracji podatkowej za 2011 roku, składanej do 30 kwietnia 2012 roku.

W ocenie Sądu stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego przez pryzmat dyrektyw statuowanych w art. 53 § 7 k.k.s. był znaczny. W. K. (1) działał bowiem z zamiarem bezpośrednim, mając świadomość obowiązku ujawnienia w deklaracji PIT 36-L odpłatnego zbycia nieruchomości i znając warunki zwolnienia przedmiotowego od podatku dochodowego, mając nadto świadomość i realną możliwość złożenia korekty przedmiotowej deklaracji. Jakkolwiek kwota uszczuplonego podatku dochodowego jest małej wartości w rozumieniu kodeksu karnego skarbowego, to jednak jest ona znacznym uszczupleniem podatku dochodowego na szkodę Skarbu Państwa, bo na kwotę przeszło 42.000,00 zł. Przestępstwo z art. 56 k.k.s. jest czynem przeciwko obowiązkom podatkowym i w tym kontekście naruszenie obowiązku finansowego przez oskarżonego należy ocenić jako znaczące, gdyż obowiązek odprowadzenia podatków różnego rodzaju ciąży na poszczególnych kategoriach podatników, w tym na oskarżonym z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, i uchylanie się od tego obowiązku należy ocenić jako naganne, bezpośrednio szkodzące interesom fiskalnym Skarbu Państwa. Sąd miał na względzie sposób i okoliczności popełnienia czynu przez oskarżonego W. K. (1) przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości tegoż, to jest okoliczność, że oskarżony dopuścił się go w czasie kłopotów finansowych, w których znalazł się w związku z innymi postępowaniami skarbowymi, jednakże nie może to umniejszać odpowiedzialności karnoskarbowej oskarżonego za czyn oceniany w niniejszym postępowaniu. W żadnym razie bowiem ciężka sytuacja finansowa nie uprawnia do podejmowania działań niezgodnych z prawem i działania na szkodę interesów Skarbu Państwa. Z tych wszystkich względów stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego W. K. (1) Sąd ocenił jako znaczny.

Stopień zawinienia oskarżonego Sąd ocenił jako duży. Oskarżony jest bowiem osobą dorosłą, był w pełni poczytalny (nie leczył się nigdy psychiatrycznie ani neurologicznie). W czasie gdy doszło do zdarzenia z dnia 30 kwietnia 2012 roku można było od niego wymagać zachowania zgodnego z prawem. Należy też mieć na względzie, że oskarżony posiada wyższe wykształcenie, jest ekonomistą i tym bardziej można od niego było oczekiwać postępowania zgodnie z wymogami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz karnoskarbowymi.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd kierował się dyrektywami zawartymi w art. 12 i 13 k.k.s. Przy wymiarze kary Sąd miał na uwadze charakter naruszonych przez oskarżonego obowiązków, tj. obowiązków podatkowych związanych z konstrukcją samoobliczania podatku, a więc służących do ustalenia istnienia oraz wysokości zobowiązania

podatkowego. Ponadto motywację sprawcy, wynikającą w ocenie Sądu z chęci oszukania organów podatkowych, a tym samym Skarbu Państwa z należnych od W. K. (1) podatków. Sąd miał też na uwadze wysokość uszczuplonego podatku dochodowego, a nadto baczył aby kara wymierzona oskarżonemu nie przekraczała stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz zawinięcia oskarżonego.

Sąd miał również na uwadze okoliczności łagodzące – niekaralność oskarżonego oraz wywiązywanie się obecnie ratalnie z obowiązku spłaty przedmiotowej zaległości podatkowej, to jest czynienie przez oskarżonego starań o wyrównanie uszczuplonej należności publicznoprawnej oraz deklarowaną dobrą wolę, to jest chęć dalszej spłaty zaległego podatku.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd wymierzył W. K. (1) na podstawie art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 23 § 1 i § 3 k.k.s. karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 70 zł. W ocenie Sądu, tak wymierzona kara jest w pełni adekwatna do popełnionego przez oskarżonego czynu i winna spełnić cele prewencji zarówno szczególnej jak i ogólnej. Nie sposób też uznać tej kary za zbyt surową, gdyż w istocie została ona wymierzona w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

Orzekając wysokość kary grzywny, Sąd miał na względzie sytuację rodzinną, majątkową i możliwości zarobkowe oskarżonego i jednocześnie miał na uwadze, iż stawka dzienna nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej czterystukrotności. Podstawę ustalenia stawki dziennej grzywny stanowi natomiast minimalne wynagrodzenie obowiązujące w czasie popełnienia przypisanego czynu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2012 roku, III KK 397/11, Legalis nr 517519; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2011 roku, II KK 259/11, Legalis nr 499669). Czyn przypisany oskarżonemu miał miejsce w 2012 roku, gdy minimalne wynagrodzenie wynosiło 1.500,00 zł. Wysokość stawki dziennej grzywny należało więc ustalić oskarżonemu w granicach od 50,00 zł do 20.000,00 zł.

W ocenie Sądu, oskarżony będzie w stanie uiścić grzywnę w kwocie 3.500 zł. Orzeczenie zaś grzywny w większej wysokości, stanowiłoby nadmierną dolegliwość. Zdaniem Sądu wymierzona kara zapewnia realizację celów kary zarówno w zakresie prewencji szczególnej jak i ogólnej. W tym miejscu Sąd wskazuje, że na etapie postępowania wykonawczego istnieje możliwość rozłożenia na raty tak kary grzywny, jak również kosztów sądowych.

Sąd wymierzając karę grzywny oskarżonemu W. K. (1) miał na względzie jego ciężką sytuację materialną, liczne zobowiązania finansowe, w tym spłacanie ratalnie zadłużenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania na rzecz Urzędu Skarbowego w K., obciążenie hipoteczne nieruchomości będących własnością oskarżonego i brak dochodów z jego strony na chwilę obecną, ale zważył również, że oskarżony ma możliwości zarobkowe, posiada bowiem wyższe wykształcenie i z wykształcenia jest ekonomistą, jest właścicielem majątku nieruchomego i powinien czynić wszelkie starania, aby ze swoich zobowiązań się wywiązywać.

Sąd w tym miejscu wskazuje, że w realiach sprawy nie było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary oskarżonemu W. K. (1). Należy bowiem wskazać, że w świetle art. 19 k.k.s. jest to możliwe w przypadku przestępstw skarbowych zagrożonych karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat lub karą łagodniejszą po pierwsze gdy stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu nie jest znaczny (natomiast w niniejszej sprawie Sąd ocenił stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego jako znaczny), po wtóre zaś gdy uszczuplona i wymagalna należność publicznoprawna została w całości uiszczona przed wydaniem wyroku. W niniejszej sprawie zaś nadal do uiszczenia pozostaje kwota przeszło 42.000,00 zł. Sąd zatem starania oskarżonego W. K. (1) co do wyrównania przedmiotowej zaległości wziął pod uwagę jedynie przy wymiarze kary, kształtując ją w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

Nie znajdując żadnych podstaw do zwolnienia, Sąd w punkcie II wyroku, na podstawie art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. oraz art. 3 ust. 1 oraz art. 21 pkt 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w całości, gdyż to jego działanie stanowiło podstawę do wszczęcia procesu i powstania tych kosztów. Na zasądzoną kwotę 410,00 złotych składał się ryczałt za doręczenia (po 20,00 złotych za dochodzenie i postępowanie pierwszoinstancyjne) oraz opłata za dane z rejestru skazanych w wysokości 20,00 złotych (przy czym Sąd obciążył oskarżonego kosztami jednej tylko karty karnej, uznając że oskarżony

nie ponosi konsekwencji tego, ile postępowanie się toczy i ile kart karnych w jego ciągu trzeba było uzyskać w związku z tym) oraz opłata od wymierzonej kary w wysokości 350,00 zł.

Sygn. akt II K 956/17

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem i pouczeniem o apelacji doręczyć oskarżonemu;
3. przedłożyć z wpływem apelacji Przewodniczącemu Wydziału lub za 21 dni od wykonania z zpo referentowi.

K., dnia 5 marca 2018 roku

As. SR Joanna Siemaszko